

Bruselj, 18. junij 2025
(OR. en)

9730/25

Medinstitucionalna zadeva:
2025/0104 (COD)

CODEC 736
AGRI 243
AGRIORG 71
AGRIFIN 63
POSEIDOM 4
PE 32

INFORMATIVNI DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Uredbe (EU) št. 228/2013 v zvezi z dodatno pomočjo in nadaljnjo prožnostjo za najbolj oddaljene regije, ki so jih prizadele hude naravne nesreče ter v tem okviru ciklon Chido, ki je razdejal Mayotte – izid prve obravnave v Evropskem parlamentu (Strasbourg, 16. do 19. junij 2025)

I. UVOD

Posebni odbor za kmetijstvo je 19. maja 2025 potrdil, da bo Svet odobril stališče Evropskega parlamenta, če bo slednji odobril navedeni predlog Komisije brez sprememb.

Evropski parlament je na plenarnem zasedanju 22. maja 2025 odobril zahtevo Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja (AGRI) za nadaljevanje postopka v skladu s členom 170 (nujni postopek).

II. GLASOVANJE

Evropski parlament je 17. junija 2025 sprejel stališče v prvi obravnavi in s tem predlog Komisije. Stališče je navedeno v ustrezni zakonodajni resoluciji.

Svet bi moral biti zato pripravljen odobriti stališče Evropskega parlamenta iz priloge k temu dopisu, s čimer bi bila prva obravnava za obe instituciji zaključena.

Zakonodajni akt bi bil nato sprejet v obliki, ki ustreza stališču Evropskega parlamenta.

P10_TA(2025)0115

Sprememba Uredbe (EU) št. 228/2013 v zvezi z dodatno pomočjo in nadaljnjo prožnostjo za najbolj oddaljene regije, ki so jih prizadele hude naravne nesreče ter v tem okviru ciklon Chido, ki je razdejal Mayotte

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. junija 2025 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 228/2013 v zvezi z dodatno pomočjo in nadaljnjo prožnostjo za najbolj oddaljene regije, ki so jih prizadele hude naravne nesreče ter v tem okviru ciklon Chido, ki je razdejal Mayotte (COM(2025)0190 – C10-0071/2025 – 2025/0104(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2025)0190),
- ob upoštevanju člena 294(2) ter člena 42, člena 43(2) in člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C10-0071/2025),
- ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- po posvetovanju z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom,
- ob upoštevanju zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 19. maja 2025, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju členov 60 in 170 Poslovnika,
 1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi 17. junija 2025 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2025/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 228/2013 v zvezi z dodatno pomočjo in nadaljnjo prožnostjo za najbolj oddaljene regije, ki so jih prizadele hude naravne nesreče ter v okviru razdejanja, ki ga je povzročil ciklon Chido v Mayottu

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 42, člena 43(2) in člena 349 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

po posvetovanju z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom¹,

¹ Stališče Evropskega parlamenta z dne 17. junija 2025.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Zaradi uničujočih posledic ciklona Chido, ki je uničil velik del kmetijskega in gozdarskega potenciala otoka ter ogrozil razpoložljivost hrane in prehransko varnost, je bila 18. decembra 2024 za Mayotte razglašena izjemna naravna nesreča. Ta ciklon brez primere in druge nedavne naravne nesreče v najbolj oddaljenih regijah Unije v smislu člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) (v nadaljnjem besedilu: najbolj oddaljene regije) kažejo ranljivost teh regij za učinke podnebnih sprememb, ki vključujejo večje tveganje izjemnih naravnih nesreč in hudih vremenskih dogodkov z dolgoročnimi posledicami.

- (2) Za obravnavanje in ublažitev posledic izjemnih naravnih nesreč ali hudih vremenskih dogodkov v najbolj oddaljenih regijah, zlasti kar zadeva podporo lokalni proizvodnji v okviru programa posebnih možnosti za najbolj oddaljene regije (v nadaljnjem besedilu: program POSEI) iz Uredbe (EU) št. 228/2013 Evropskega parlamenta in Sveta², bi morali prizadeti upravičenci imeti možnost, da v celotnem obdobju obnove še naprej prejemajo plačila iz programa POSEI ne glede na raven njihove dejavnosti, pod pogojem, da se uradno zavežejo obnovi svoje zmogljivosti. Pristojni nacionalni organi bi zato morali imeti možnost, da se na podlagi ustreznih dokazov odločijo o uporabi načela višje sile ali izjemnih okoliščin. V izjemnih in ustrezno utemeljenih okoliščinah bi morale države članice imeti tudi možnost, da predložijo predloge za spremembo programa POSEI, da bi podaljšali obdobje obnove za nekatere sektorje prek obdobja, ki bi bilo utemeljeno z uporabo načela višje sile ali izjemnih okoliščin. Izvajanje takih sprememb bi moralo biti predmet letnega pregleda in spremljanja napredka. Zato bi bilo treba ustrezno spremeniti člena 6 in 19 Uredbe (EU) št. 228/2013.

² Uredba (EU) št. 228/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 247/2006 (UL L 78, 20.3.2013, str. 23, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj>).

- (3) Poleg tega je za hitro obravnavo ranljivosti prehranskega sistema Mayotta in drugih izzivov za njegove podeželske skupnosti, ki so posledica neprimerljive naravne nesreče, ki jo je povzročil ciklon Chido, primerno hitro in izjemoma zagotoviti učinkovito podporo prek Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) ter zagotoviti dodatno prožnost pri uporabi obstoječih pravil. S členom 6a Uredbe (EU) 2020/2220 Evropskega parlamenta in Sveta³ je bil uveden nov ukrep za zagotavljanje izjemne začasne podpore v odziv na posledice naravnih nesreč, ki se financira iz EKSRP v pravnem okviru, ki se uporablja v programskem obdobju 2014–2020, kot je bilo podaljšano z navedeno uredbo. Da bi se Mayotte lahko odzval na posledice ciklona Chido, ob upoštevanju težav, ki jih povzroča njegov poseben položaj kot najbolj oddaljena regija, bi bilo treba določiti, kako se ukrep na podlagi člena 6a Uredbe (EU) 2020/2220 uporablja za Mayotte. Ker so posebne težave pri odzivanju na izjemne razmere na Mayottu povezane z njegovo oddaljenostjo kot najbolj oddaljena regija, bi bilo treba prožnost, ki bi omogočala dodatno podporo EKSRP, zagotoviti z vzpostavitvijo posebnega pravnega okvira za najbolj oddaljene regije. Zato bi bilo treba člen 22 Uredbe (EU) št. 228/2013 ustrezno spremeniti.

³ Uredba (EU) 2020/2220 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. decembra 2020 o določitvi nekaterih prehodnih določb za podporo iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) v letih 2021 in 2022 ter o spremembi uredb (EU) št. 1305/2013, (EU) št. 1306/2013 in (EU) št. 1307/2013 glede sredstev in uporabe v letih 2021 in 2022 ter Uredbe (EU) št. 1308/2013 glede sredstev in razdelitve take podpore v letih 2021 in 2022 (UL L 437, 28.12.2020, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj>).

- (4) Ker cilja te uredbe, in sicer obravnavati in ublažiti vpliv naravnih nesreč na agroživilski in gozdarski sektor v najbolj oddaljenih regijah z zagotavljanjem dodatne prožnosti po izjemnih naravnih nesrečah ali hudih vremenskih dogodkih, zlasti po ciklonu Chido na Mayottu, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (5) Uredbo (EU) št. 228/2013 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

- (6) Glede na uničujoče učinke trenutnih naravnih nesreč ter nujnost obravnavanja in ublažitve njihovega vpliva na agroživilski in gozdarski sektor v najbolj oddaljenih regijah, kot tudi nujnost uporabe ukrepa iz člena 6a Uredbe (EU) 2020/2220 pred koncem programskega obdobja 2014–2020, kot je bilo podaljšano z navedeno uredbo, se je primerno sklicevati na izjemo od roka osmih tednov, določeno v členu 4 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen PEU, PDEU in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.
- (7) Da bi zagotovili nemoteno izvajanje sprememb Uredbe (EU) št. 228/2013 in ker je nujno treba obravnavati in ublažiti posledice izjemnih naravnih nesreč ali hudih vremenskih dogodkov v najbolj oddaljenih regijah, zlasti ciklona Chido na Mayottu, bi morala ta uredba začeti veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) št. 228/2013 se spremeni:

(1) v členu 6 se doda naslednji odstavek:

„5. V primeru izjemne naravne nesreče ali hudega vremenskega dogodka, ki v celoti ali delno uniči kmetijsko proizvodno zmogljivost v najbolj oddaljeni regiji, lahko država članica ob uporabi načela višje sile ali izjemnih okoliščin Komisiji predloži predlog za spremembe programa POSEI, da se zadevnim upravičencem omogoči, da še naprej prejemajo podporo programa POSEI v celotnem obdobju obnove v obliki ukrepov za pomoč lokalni kmetijski proizvodnji iz člena 19. Izvajanje teh sprememb programa POSEI je predmet letnega pregleda in spremljanja napredka s strani Komisije in zadevne države članice, ki pri tem tesno sodelujeta.“;

(2) v členu 19 se doda naslednji odstavek:

„5. Kadar se program spremeni v skladu s členom 6(5), lahko upravičenci, ki jih je prizadela izjemna naravna nesreča ali hudi vremenski dogodek, še naprej koristijo podporne ukrepe, namenjene proizvodnji, predelavi ali prodaji, iz odstavka 4 tega člena v celotnem obdobju obnove, ne glede na raven njihove dejavnosti, če se uradno zavežejo obnovi svoje kmetijske proizvodne zmogljivosti.“;

(3) v členu 22 se dodata naslednja odstavka:

- „3. Z odstopanjem od člena 6a(5) Uredbe (EU) 2020/2220 Evropskega parlamenta in Sveta* lahko Mayotte odobri vloge za podporo po 30. juniju 2025.
4. V programu razvoja podeželja Mayotta podpora Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), določena za ukrep iz člena 6a Uredbe (EU) 2020/2220, ne sme presegati skupnega prispevka EKSRP za navedeni program razvoja podeželja za obdobje 2021–2022.

* Uredba (EU) 2020/2220 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. decembra 2020 o določitvi nekaterih prehodnih določb za podporo iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) v letih 2021 in 2022 ter o spremembi uredb (EU) št. 1305/2013, (EU) št. 1306/2013 in (EU) št. 1307/2013 glede sredstev in uporabe v letih 2021 in 2022 ter Uredbe (EU) št. 1308/2013 glede sredstev in razdelitve take podpore v letih 2021 in 2022 (UL L 437, 28.12.2020, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj>).“.

Člen 2

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V ...,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik/predsednica
